

**KAN NI TÄNKA ER ATT
LYSSNA PÅ BARNEN?**



Rädda Barnen

UNG RÖST 2022

Vad är Ung röst?

- Barn och unga i åldrarna 12, 14 och 16 år har svarat på frågorna i enkäten. Enkäten har också kompletterats med intervjuer i fokusgrupper.
- Det här är tredje gången som barn och unga får svara på frågor i Ung röst, tidigare har undersökningen genomförts 2011 och 2014.
- Frågorna i Ung röst utgår främst från den kritik som Sverige fått av FN:s barnrättskommitté i Genève men även från andra områden där Rädda Barnen vill undersöka hur barn upplever sin situation.
- Resultatet från Ung Röst sänds även till FN:s barnrättskommitté och är ett viktigt underlag när de granskar hur Sverige lever upp till barnkonventionen.

Kort fakta om undersökningen

7 939 barn
svarade på enkäten

Enkäten skickades till totalt
27 892 barn

Barn i 263 kommuner
har svarat på enkäten

Vi har följt etiska riktlinjen enligt svensk branschstandard för undersökningar. Vårdnadshavares tillstånd krävs för barn under 15 år:

- Till 12-åringar och 14-åringar skickades enkäten till vårdnadshavare som ombads ge undersökningen vidare till sitt barn.
- Till 16-åringar skickades enkäten direkt.
- Svarsfrekvens på 28,5 %.

Hur representativ är Ung Rösts nationella rapport ?

Underrepresentation av:

- Killar (44% killar)
- Barn som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (11% jämfört med 14% nationellt)
- Barn som bor i stad (66% jämfört med 75% nationellt) (- överrepresentation av både tätort och landsbygd)
- Utländsk bakgrund (18% jämfört med 27% nationellt)
- Barn som bor hos en förälder (14% jämfört med 24% nationellt)

Geografiskt sett är det dessutom en kraftig överrepresentation i de 68 av landets totalt 290 kommuner som beställt kommunrapporter!

Vi kan inte säga att Ung röst är representativt för hur barn och unga har det i Sverige eftersom vissa grupper är underrepresenterade och andra överrepresenterade.

Det ger oss dock en viktig bild av situationen för barn och unga i Sverige

Hur representativ är Ung rösts lokala rapporter?



- Vi vet inte vilka som svarat i läns- och kommunrapporter
- utifrån bakgrundsvariabler som vi vet i den nationella rapporten
- Urvalet är för litet för att kunna uttala oss generellt
- Gränsen är satt på 100 svarande för kommunrapporter och 99 svarande för länsrapporter.
- Lokala rapporter ger en bild av situationen för barn och unga i aktuellt län eller kommun
- Rapporterna kan inte jämföras med varandra

Rapporter finns även för län och kommuner

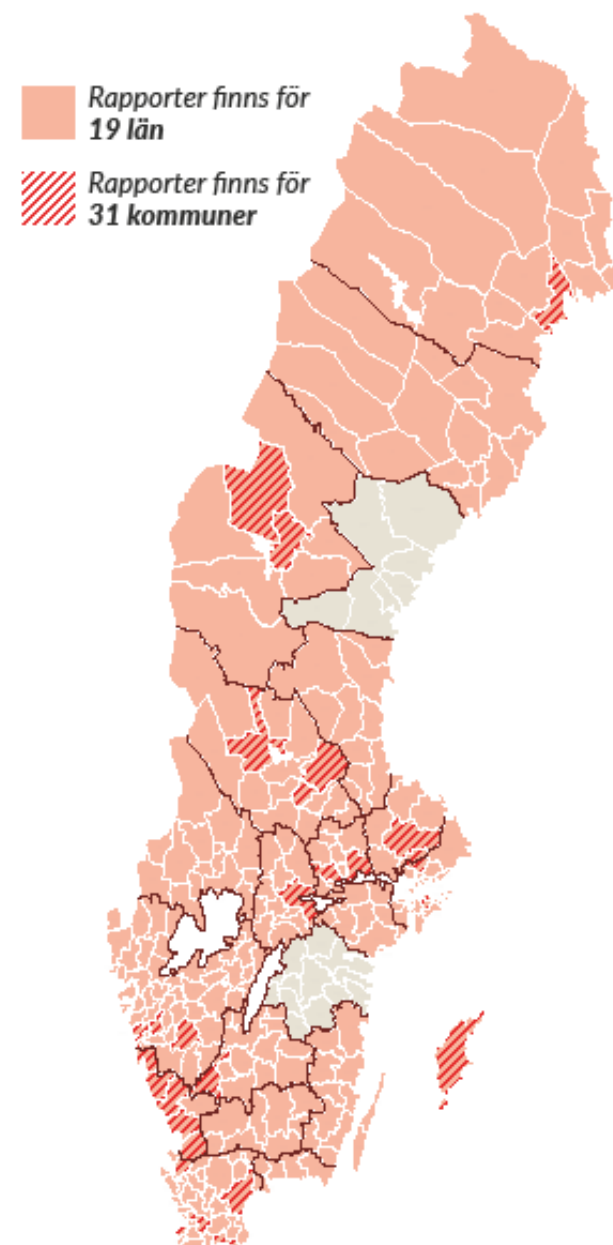
Barn i 263 kommuner från alla 21 län har svarat på frågor i Ung röst 2022.
Nedan redovisas de län och kommuner som har egna rapporter.

LÄN

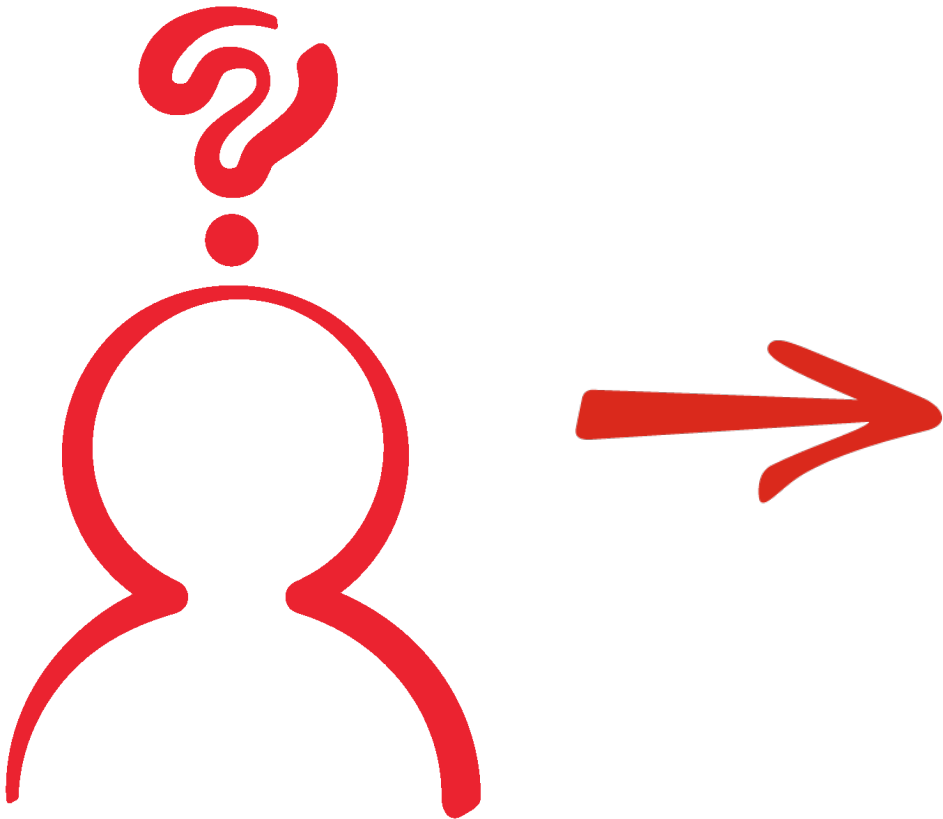
Blekinge
Dalarna
Gotland
Gävleborg
Halland
Jämtland
Jönköping
Kalmar
Kronoberg
Norrbotten
Skåne
Stockholm
Södermanland
Uppsala
Värmland
Västerbotten
Västmanland
Västra Götaland
Örebro

KOMMUNER

Borlänge
Borås
Falkenberg
Falun
Gislaved
Gotland
Göteborg
Halmstad
Huddinge
Knivsta
Kristianstad
Krokom
Kungsbacka
Köping
Laholm
Lerum
Luleå
Lund
Malmö
Mora
Sigtuna
Solna
Stockholm
Sundbyberg
Uppsala
Varberg
Västerås
Ystad
Ängelholm
Örebro
Östersund



Fyra olika frågeområden



Inflytande

**Trygghet
och hälsa**

Skola och fritid

Framtiden

Övergripande tendenser

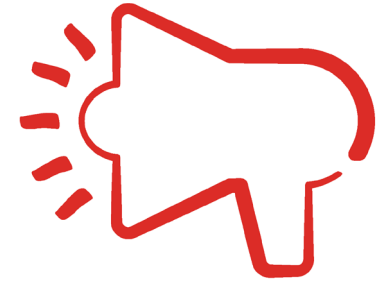
- Ung röst ger oss en bild av situationen för barn och unga i dag
- Barn som identifierar sig som annat än tjej eller kille, barn med utländsk bakgrund och barn som bor i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar vittnar om större utsatthet, oro, och hinder.
- Många barn och unga behöver bättre stöd och förutsättningar för att deras rättigheter ska tillgodoses - alla vuxna har en viktig roll att fylla.
- Tidiga insatser avgörande
- Barn och unga vill vara med och påverka sina liv
- Vuxna måste skapa förutsättningar för barn och ungas inflytande



Ung röst i korthet

Siffror som presenteras såväl i nationella rapporten som läns- och kommunrapporter.

Inflytande Sammanfattning



64 % vill vara med och påverka barns hälsa

65 % vill vara med och påverka mot rasism

67 % tror att politiker/de som bestämmer sällan eller aldrig lyssnar på barns åsikter

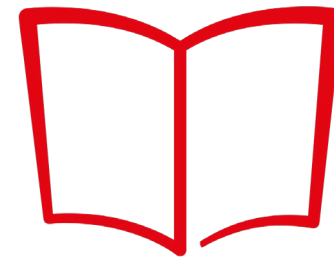
37 % upplever att de sällan eller aldrig fått vara med och tycka till om/påverka
det som är viktigt för dem i skolan

79 % upplever att de sällan eller aldrig fått vara med och tycka till om/påverka i området där de bor

69 % vill vara med och påverka för lika rättigheter mellan tjejer och killar

Skola och fritid

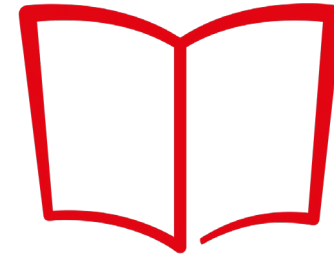
Sammanfattning



- Vart femte barn svarar att de har blivit kallade elaka saker eller blivit retade upprepade gånger
- 34 % av killarna har i skolan varit med om att de blivit slagna, sparkade, puttade eller inlåsta
- 27 % av tjejerna har utsatts för sexuella trakasserier
- 38 % av de som identifierar sig som annat än tjej eller kille att de behandlats illa på grund av sin sexualitet samt 27 % på grund av att de är trans/queer.
- Vart fjärde barn med utländsk bakgrund, svarar att de blivit retade eller behandlade illa i skolan utifrån sin hudfärg, kultur, religion eller var man själv eller ens familj kommer ifrån
- 9 % får sällan eller aldrig den hjälp de behöver i skolan för att klara sina uppgifter.

Skola och fritid

Sammanfattning



- 12 % har inte kunnat delta i någon aktivitet på fritiden för att de inte kunnat ta sig till aktiviteten
- På landsbygden svarar nära vart sjätte barn, 16 %, att de inte kunnat ta sig till en aktivitet.
- Bland barn som bor mest eller bara med en förälder upplever också hinder i större grad, 18% har varit med om att de inte kunnat delta i en fritidsaktivitet
- 17 % av de med utländsk bakgrund jämfört med 11% av de med svensk bakgrund har haft svårt att ta sig till fritidsaktivitet.

Trygghet och hälsa

Sammanfattning



- 14 %** av samtliga svarande uppger att de aldrig eller sällan känner sig trygga på kvällarna. Dubbelt så stor andel barn som bor i områden med socioekonomiska utmaningar som känner sig otrygga såväl dagar som kvällar jämfört med barn som bor i områden med goda socioekonomiska förutsättningar.
- 11 %** har under det senaste året varit oroliga för att de själva, deras familj eller någon annan de känner ska bli utsatta för våld i området där de bor
- 12 %** har under det senaste året varit oroliga för att familjens pengar inte ska räcka till det de behöver
- 11 %** har varit med om att en vuxen kontaktat dem på sociala medier och velat prata om sex
- 33 %** har det senaste året varit ledsna eller nedstämda under två veckor eller längre

Framtiden

Sammanfattning

83 % ser ganska eller mycket positivt på framtiden



Nästa år är det val i Sverige. Vilka frågor tycker du att politikerna borde fokusera på?

Nära 6 000 barn och unga att svarat. Närmare hälften tar upp miljö och klimat som den viktigaste frågan.

Ungefär 1 000 barn tar också upp skolfrågor.

"Frågor om miljön och hur unga kommer drabbas av all den förstörelse ni vuxna har gjort."

- Tjej, 14 år

"Fler bussar ute i byarna utanför stan."

- Tjej, 14 år

"Klimatfrågor är det som jag och flera andra tycker är viktigast nu."

- Kille, 16 år

"Sänka bensinpriset så mamma kan tanka bilen så hon kan hämta oss samt skjutsa."

- Tjej, 14 år

"Ingen förstår hur höga krav vi ungdomar har nu i skolan. Alla säger bara att vi är lata. Men prova lev vårt liv i en vecka. Då kanske du förstår hur höga krav och hög press och ansvar vi har på oss."

- Tjej, 14 år

"Jag tycker politikerna borde fokusera mer på rättigheter mellan kvinnor och män och att stoppa rasismen som pågår i skolan och i samhället."

- Tjej, 12 år

"Förändra konceptet skola så det passar alla. Många blir hemmasittare idag pga att de inte klarar att vistas i skolmiljön med alla krav mm. När en vuxen drabbas liknande, kallas det utbränd."

- Ungdom, 16 år



Rädda Barnens rekommendationer till politiker och beslutsfattare:



- Det är dags att **göra verklighet av syftet** med att göra barnkonventionen till svensk lag
- Det är dags för politiker att bygga förtroende hos barn och unga och visa att deras åsikter är viktiga
- Det är dags att leva upp till våra åtaganden i Agenda 2030
- Det är dags att säkerställa att alla barn behandlas likvärdigt oavsett var de bor, hur de identifierar sig eller var de eller deras föräldrar är födda

TACK!



Rädda Barnen

UNG RÖST 2022